

บัตรณาธิการ

សុគ្គន៍រោ ភីកុខ. ឃុំកែវការុងតិចក្រឹម ខេត្តកែវការុង ជាមួយ ព្រះនរោះ មហាក្សត្ររាជ-
វិទ្យាជី, 2513.

Burrow, T. The Sanskrit Language. London: Faber and Faber, n.p.

Kale, M.R. A Higher Sanskrit Grammar. Reprint Edition. Delhi:
Motilal Banarsidass, 1972.

Macdonell, Arthur A. A Sanskrit Grammar for Students. Third
Edition. London: Oxford University Press, 1973.

Sastri, Vidyasagar K.L.V. Dhaturupa Manjari Kalpathi-Palghat-3:
R.S.Vidhyar and Sons, 1960.

Shastri, Satya Vrat. The Ramayana-A Linguistic Study. Delhi:
Munshi Ram Monohar Lal, 1964.

Vasu, S.C. (Edited and Translated into English). Ashtādhyāyi of
Pāṇini. 2 Vols. Delhi: Motilal Banarsidass, 1977.

Williams, Monier Monier. The Chowkhamba Sanskrit Study Vol.XXI.
A Practical Grammar of The Sanskrit Language. Varanasi 1:
The Chokhambo Sanskrit Series Office, 1962.

Whitney, William Dwight. Sanskrit Grammar. Delhi: Motilal Banar-
sidass. 1973.

_____. The Roots, Verb-Forms and Primary Derivatives of the
Sanskrit Language. Delhi: Motilal Banarsidass. 1963.

ภาษาบ้านนอก

ก. นามศัพท์ประเทกถุต ศัพท์ชิก และสماสในโลปักษยาน

คำที่ไปนี้เป็นนามศัพท์ประเทกถุต ศัพท์ชิก และสماสที่ปรากฏในโลปักษยาน โดยไม่คำนึงถึงจำนวนความถี่ที่ปรากฏ โดยเรียงตามลำดับของปัจจัยที่ประกอบ ตามลำดับ คำสماส และความลำดับของคำที่ปรากฏในเรื่องนี้ในโลปักษยาน

1. นามศัพท์ประเทกถุต เรียงตามลำดับปัจจัยในการเรียกอยู่ในคำสماส ทำที่ บีดเส้นให้คือคำกถุต

อ ปัจจัย ประกอบความคังค์ที่ไปนี้

อุหาร	ปรากฏ	กาน
អុទ្ទិយ	វរ	សំគាល
បុត្រិវ័ប់	និះគ្មាស	មីបោល
ឧបាយ	ឧក្រឹម	ឧណុករ
ឃុំ	ឈុនុទ្ទូវករណ	ក្រុងតែនុវិធី
ខ្លួនិវុទ្ទិន	រាក	ភាព
កម្រិចុទ្ទិរុវិកុម	ប្រិគុមាត	ទេរ
វិឃុក	ប្រប្បុមិធយ	ឡេងឡេងឡុកបារក
គុម្ភុបារាង	និការ	ខេរ
កាហុត	កិរ	ខោរ
វិឃុធន	និគុមិយ	ឈុនរាក
ឃុំរុម	ឈុបានុករ	ឈុត្រូសរុក
សាករុងគុម	នាព	រាយ
ឈុក	សារតាមាហ	ក្រុង
ប្រិគុតាន	ឈុវិកាប់	និឃុក
វិឃុទ្ទិន	ថោរ	ក្រុក
តុការ	ប្រព័ន្ធ	ជុំយ៉ាវ

ອາກ ប້າຈັຍ ປະກອບຄວຍຄຳດັ່ງກ່ອນໄປນີ້

ອກວິວາທິກ	ຊຸມໜັກ	ໄຕຮຣໂຄຖຸກາຮກ
<u>ອາກ ប້າຈັຍ ປະກອບຄວຍຄຳດັ່ງກ່ອນໄປນີ້</u>		

ໂກຈນ	ອຸໝ່ມຖຸທຽບ	ອາສນ
ກວນ	ອວິຫຼຸງເຈັກນ	ນິ້ມຫນ
ກຮມ	ຫຼັກສນ	ທານ
ມຮນ	ກມເຄົກຂົມ	ປຸ່ຮ່ອມຫຼວມມານ
ອົງກວະບະ	ບຸ່ງໂຍຈນ	ສົກຍົກລົມປ່າຍນ
ນິເວັດນ	ອາກມນ	ວັນ
ກູ່ມະນ	ນຮ່ວນ	ຕົຮະ
ວັດຖຸສົມບູລະ	ທໜູພຫາຮະ	ຮາຊູຍປ່ອຮະ
ວູ້ຫວີ້ຫາກນ	ປາທຫາວນ	ນິປຸລືປ່ອຈາກນ
ຢານ	ປ່ຽນໂສກນ	ວາຫນ
ປົກການ	ກາຮມ	ກົມກາສນ
ວິໄນຈນ	ດີງກູ່ຫາຮະ	ນິວາຮ
ເຫວນ	ວິສົງຫຼັນ	ສົງຫຍານ
ໄກຈນ	ວິເຫຼຸ່ງຂົມ	ຂູ້ານປ່າ

ອນຸ ប້າຈັຍ ປະກອບຄວຍຄຳດັ່ງກ່ອນໄປນີ້

ອຸໝ່ມຖຸທຽບ	ກຈຸດນຸກ	ປຸ່ຮ່ອມຫຼວມ
<u>ອຸໝ່ມຖຸ ບ້າຈັຍ ປະກອບຄວຍຄຳດັ່ງກ່ອນໄປນີ້</u>		

ປຸ່ຮ່ອມຫຼວມ	ກຈຸດນຸກ	ປຸ່ຮ່ອມຫຼວມ
<u>ປຸ່ຮ່ອມຫຼວມ ບ້າຈັຍ ປະກອບຄວຍຄຳດັ່ງກ່ອນໄປນີ້</u>		

ກປສຸ	ມນສຸ	ວຈສຸ
ສົກສຸ		

อา ปัจจัย ประกอบคำยคำดังต่อไปนี้

ราชา	รากษา	มุหา	ปูชา
ปีศา	ชนูหู เลเชา	ปรีกญา	จินต้าปรา
ลธุชา	ศงกกา	ナルทูร์ศนกากุชา	ศานตุคชุวรา

อิ ปัจจัย ประกอบคำยคำดังต่อไปนี้

ศุจิ	ราธิ	พุทธิ	วิสุทธิ	สนั่นธิ
<u>อิยส อิจจัย ประกอบคำยคำดังต่อไปนี้</u>				

ภูษ

อิน ปัจจัย ประกอบคำยคำดังต่อไปนี้

สัญวาริน	ฤทธิ์ชีวิตโภชิน	วงศ์รุติน	มุตติชีวิน
ศรษารถิน	สุดยอดรุติน	มหาภารเมิน	บุรมาถิน
ปริวรรติน	โศกวินาทิน	กามวาสิน	

อุ ปัจจัย ประกอบคำยคำดังต่อไปนี้

พนธุชน	ทิพย์ภูมิ	นิรุณลสุวานุสลิล
--------	-----------	------------------

นาน ปัจจัย ประกอบคำยคำดังต่อไปนี้

อภินาน	วิลปนาน	วิลชุชนาน	ยชนาน
บัญญาน	ทุ่บนาน	อนุเวยนาน	มุทุยนาน
โศกนาน	ศงกนาน	ภูราชนาน	ชีชุราตนาน
เจณ្យ นาน	กุรนุหนาน	ภายนาน	คายนาน

ร ปัจจัย ประกอบคำยคำดังต่อไปนี้

ศกุร		
<u>ต ปัจจัย ประกอบคำยคำดังต่อไปนี้</u>		

ฉก	ส์บก	ชุมาทิต
สชีษยาหุต	วิสมิตร	สมติกุรานต
สปุรีต	สมາคท	มุกต

សម្រួល់ទុក	ឧបត្ថម្ភ	សម្រេចរាង
វិទ្យាព	សម្រេច	វាព
សរុបឯណិត	ឱពិ	ឱពិ
រូបសាមុខុត	រូបរុញ្ញុត	សមាគមិនី
អាបក្រើនានា	អូបក្រើនិភាក	អាវិជ្ជុនៈទេនា
រក្សិត	សរុបឯណិត	ធម្មិត
ឃុំទុធបឹតិក	ឈុំហិត	ថ្មុំគុលិនិត
ក្នុងិត	ក្នុងិត	ក្នុងរុងិត
សុិចិត	សិទិ	ប្រិទេវិត
ទិរាងរុទ	ធម្មិតិកនាទិត	ទិរាងរុក្រុមិត
ឃិត	វិនិរុិត	ក្នុងបាបិត

គិត ប៉ាវិយ ប្រកបុរាណការកំកងកែប៊ូបិនី

បគិ	ឃិបុិ	ការុតិ
ប្រិទិ	ន្មោតិ	ប្រាប់និ
ឯុធតិ	កិរុតិ	ឯុធមិ
សហាគកិ	វិចុុិតិ	រគិ
រកិ	រកិ	

កុ ប៉ាវិយ ប្រកបុរាណការកំកងកែប៊ូបិនី

កុរាតុ	បិកុ	នាកុត
ខាកុត	កនុកុ	បនុកុត
ទាកុត	ធមុនេខ្មុត	ករុកុត

កុ ប៉ាវិយ ប្រកបុរាណការកំកងកែប៊ូបិនី

សរុវកាតុ ឯកុមាតុ ប្រាមាតុ គិតុ

๗ ปัจจัย ประกอบความคิดเห็นไปนี้

อรุณ โถดา ราด
๘ ปัจจัย ประกอบความคิดเห็นไปนี้

ยศ พุ่น สุวพุ่น ราชนราชน
 ปืน

๙ ปัจจัย ประกอบความคิดเห็นไปนี้

ภูมิปراภูมิ
๑๐ ปัจจัย ประกอบความคิดเห็นไปนี้

กรุมนุช ธรรมนุช เวศมนุช
๑๑ ปัจจัย ประกอบความคิดเห็นไปนี้

ภูมิ ราษฎร์
๑๒ ปัจจัย ประกอบความคิดเห็นไปนี้

ตุลย์ ธรรมชาตย์ บุรีรัมย์
 การุณ วาสุกุล
๑๓ ปัจจัย ประกอบความคิดเห็นไปนี้

瓦สุ มงคล มนูญ
๑๔ ปัจจัย ประกอบความคิดเห็นไปนี้

อีศุรา ສุภาร
๑๕ วาส (วาสุ) ปัจจัย ประกอบความคิดเห็นไปนี้

วิทวัสด (วิทวัส)

คำกราชีพ เกิดจากการนำ เอกชาตมາใช้โดยตรงไม่ปราภูมิปัจจัย ได้แก่
 ความคิดเห็นไปนี้

ธรรมวิพุ ผลวุฒิธรรม ภารมี

ขอก	หัวชีว	สมุพุรค
สกุลยาวๆ	นฤกราช	วิทูรุณ

๒. นามศัพท์ประเพณีไทย เรียงตามลำดับปัจจัย ในกรณีที่อยู่หน้าของคำ
สมाश คำที่ใช้เด่นใน ศือคำศัพท์

อ ปัจจัย ประกอบความจำกัดคงที่ไปนี้

ไน	ไวนรุก	นาหุช
การท	ปานุฟ	ເສົາຈ
ນາຫຼີສດ	ເກາຮວ	ເການຸເຕຍ
ເອາະຂ	ນາບຸ່ງ	ເສາທາຣ
ເກາສດ	ໄຟມັກ	ເປົກສະນ
ເປົກພາສືນ	ໄຫຫຍທານວຸມຽນ	

บิก ปัจจัย ประกอบความจำกัดคงที่ไปนี้

ຕາຣົດິກ	ປຸ່ມສາວິກ	ປຸ່ມເສົາຄູ້ສິກ
ມມານຸຕິກ		

ອິນ ปัจจัย ประกอบความจำกัดคงที่ไปนี้

ພລິນ	ອັນວິນ	ປກິນຸ

ອື່ຍ ปัจจัย ประกอบความจำกัดคงที่ไปนี้

ສຸນກວິນຍ	ນ້ານີຍ	ປານີຍ
ຫຼວິຕິຍ	ຕຸກິຕິຍ	

ອິນ ปัจจัย ใจแก่จำกัดคงที่ไปนี้

ນລິນ

ก ปัจจัย ประกอบความจำกัดคงที่ไปนี้

ສາກຸນິກ	ວູງໄຟຣສຸກ	ອົງຄຸນຸມາຄູກ
ນຸ່ງສຸວາຫຸກ	ສວກ	ພາດກ

กนุยก อภูบชิก วีร์ปุต្រิก

กุฎุยก

ตา ปัจจัย ประกอบด้วยคำศัพท์ไปนี้

ເງວກ ນິຮາດຕາ ພອຍຕາ

ຄຸດຍາ ແຫຊ່າມຕາ ອປກາຣຕາ

ຄາກູຮໄວຮປຍຕາ

ທນ ปัจจัย ประกอบด้วยคำศัพท์ไปนี้

ສູງເຖິກມ ອທຸງກົມ ອຸຄະມ

ຕະ ปัจจัย ประกอบด้วยคำศัพท์ไปนี้

ຊຸຂຕຣ ອາຮຸຕຕຣ ອຸຄະຕຣ

ຫຸ່ຂຕຣ

ຕວ ปัจจัย ประกอบด้วยคำศัพท์ไปนี้

ທາດຕວ ມັຕີຕວ ກົກຕວ

ສຸກຕວ ຜຣມວິຈທຸກສຸກຕວ

ນະຫຼຸດ ปัจจัย เป็นเชิงปริมาณ นັດ ແລະ ນັນ ໄກແກກคำศัพท์ไปนี้

ຄຽກຕຸມຕ ອາຍຸມໝນ ອື່ມຕ

ນູ້ຕິມນ ປົມມນໝນ ຖົມນ

ອາຍຸມໝນຕ ດຸມຫຼູມນ ກົດໝ່າງຕຸມນ

ນິນ ปัจจัย ໄກແກກคำศัพท์ไปนี้

ສຸວຳມິນ

ຍ ปัจจัย ໄກແກກคำศัพท์ไปนี้

ພຸວໝນນຸຍ ສຕຍ ຍທກວິຮຍ

ປຸ່ນຍ ຮາຊູຍ ສາມານຸຍ

ສາຫາຍູຍ ພາຍ ມັນທກາຍ

ร ปัจจัย ประกอบความคิดเห็นไปนี้

มนุษย์ภายนอก
มนุษย์ภายนอก

ล ปัจจัย ประกอบความคิดเห็นไปนี้

กุศล พหุด

วันที่ ปัจจัย เปลี่ยนรูปเป็น วต ประกอบความคิดเห็นไปนี้

การรู้วานุ	กุญแจวานุ	ภากวนุ
นางสุวฤทุ	รูปปวฤทุ	อกุญชาฤทุ
หกมีฬาฤทุ	ผลวนฤทุ	อนาดาฤทุ
อมราฤทุ	ເອຄາວฤทุ	ဂුດීວฤทุ
สากุณิชาฤทุ	วิชิราฤทุ	ปุ่กุราฤทุ
อุณุมตุราฤทุ	ยถาวฤทุ	

วัน ปัจจัย ประกอบความคิดเห็นไปนี้

นขว่า

วัน ปัจจัย ประกอบความคิดเห็นไปนี้

ศปสุวิน ยศสุวิน เทชตุวิน

ล ปัจจัย ประกอบความคิดเห็นไปนี้

จทุรรถ

ม ปัจจัย ประกอบความคิดเห็นไปนี้

ทศม

๓. คำสมाच เรียงตามลำดับรูปคำที่ปรากฏใน罇โลปاختยาน และตามลำดับ

คำมาศ คำนี้

ຫວັນຫວ່າສາສ ປະກອບຄວຍກຳດັກໂປ່ງ

ພວມູດ ຮວິໂຮມປະກາ ກົມຕູປີປາປັບປຸງ
 ໄທນາມູ້ ຫິວາຮາຖໍ່ ຖອດຍືລວໂບຍຸກ
 ນະນາງີ ປົກກົງຂາມາດີນ ວັນປວນ
 ເວທເວທາງຸປາຮັກ ສີຫຼຸງຍາຊຸຣົນເໝວີຕ
 ຜລປູ້ໂປ່ງໂທົກ ຢູ່ລັດໄວ່ພາດ
 ວາຮູ້ເໝຍຊົ່ວລ ມອດປູ່ການຸລືປາທາງຸກ
 ປາຮຸສູ່ໄວປປາຮຸສູ່ ທສຸກຍົກງານໂສ່ມ
 ອຸໝ່ຫຸນາຮີ້ນຸ້ສຸ່ນຸ້ນຸ້ນ ນຸ້ກຸກທຸວີ
 ອ ໂທຣາຖໍ່ ເຫັນນຸ້ຮຸນານຸ້ໂຍຮກຮາກຸ່ສ
 ປິກາໂຈຣາຄຮາກຸ່ ສິ້ນທີປຽບຮຸງຍາຊຸຣົນທີ່ຮຸນຸ້ຄລ
 ຂນຸ້ພວນນຸ້ໄອຂ່ຽວທີ່ຮາລ ເວຄຸ່ມາກຸ່ດ
 ບໍ່ທຸກການຄອບປຸດອຸ້ນກາແນ້ ໂພ່ທຸນ້ຮາກຸ່ດ
 ສິ້ນທີ່ກາຮຸ້ມາກຸ່ງຄວານຮຸ້ມຸດກາຍຸກ
 ກຸ່ຍ່ອຮຸ້ວີປິນທີ່ກາຮຸ້ມຸດກາຍຸກ
 ຕ່າລ ເວຍຸ້ຂວາສຸ່ກຸ່ດທີ່ນຸ້ເຖິງຄຸ່ກຸ່ດ
 ບຸ້ຍິຈັດກາຄຮຽນຮຸ້ກຸ່ດໄກວິກີ່ຕກ

ຕຸກປ່ຽນສາສ ປະກອບຄວຍກຳດັກໂປ່ງ

ວິເສນສຸກ	ອຄຸວໂກວິທ	ເຫວັນ
ເວທວີ່	ອຄຸວປຸ່ງຍີ	ສຸກວາຫຸນ
ອກຸ່ນເຫັນປິດ	ບຸ່ຮ້າຄາມ	ຂຽນວິຫຼວດ
ສ່ວາກຮັດຮຸນີ່ຕ	ຮູ່ປົມປຸນນ	ຈິຖົງປ່ຽນມາດີນ
ອນຸກົກ	ນີ້ປິດ	ສຶ່ງຄະຫາວຸດ
ນີ້ປິດ	ວິທານຸປິດ	ທດຈຸດຍົມ້ນຸ້ເຈນ
ຂຽນຫຼັກ	ພຄວຸດຖ່ຽນ	ປຸດຄົງປິດ
ການຫຼຸກ	ຮາຍປຸກ	ທີເວາກສູ

ឧបាណុបត្រិ	ក្រើនរាយករ	អុគ្គុយាមី
កចិបត្រិ	មរវិទនុ	ប្រប្បរុបុប្ប
ឃលបុង្វិកសេវិក	ណដុបញ្ញី	ក្រុមសមនុវិត
ខែកបាត	រយិវុធល	ការមានសិនុ
ិមិនិកពុ	រូបសមុប្បុ	លំបងការណុលិកបាយក
បញ្ហាសង្គភាព	និការ	ទុគ្គប្រជាករិនុ
តុទុរីភាព	ឈុលបុណ្ណមាល	ិមិនុកុពាណិមុ
ស្ទាអំរកតា	ប្បារាសាតសុតា	រូបមាត្រវិយិទិក
រួមសារបុណ្ណ័ត	ប្រជនបុណ្ណ	ប្រមាណវាង
រាជសេសិកិ	បារុបិវិត្យ	រាយបៀកុត្រ
គិរិកុណុ	ហេវិក	ហុណុខារាម
ធនុបុណ្ណ	ណកិមាប់ច	ឯកុមហេសមុកុទ
កណ្តុបិកិ	កាបជារុយ	ិកិត្យាកមនាធិទ
ឱ្យុទុធយារុទុន	នាយកប្រុងិកិត្យាកំរិន	ឱ្យរាបិកិត្យិទិ
សាចរុងុយុ	បាត្រុមមុខុណ	ពាយមុតុកិរាយុទ
ឃតុិយុណ	រានកុលុយ	កាយុទនសុនិវាត
រាជិនិម	រកុមុទុហេ	ឥរុយិវិកុនុ
គិនការិន	រតកាល	កុណិមុខិវិ
បាទរុទុ	ិវិសបុណ្ណុ	វិនិទ្ធពារ
ឯកុមុបិទិ	កិសនសុរ	លកទុកការងកុម្ភា
ណកុសុទិ	ឃុមុរាបុ	រាយសុទ្ធសុមានតុ
រិនបុណ្ណា	រិនកាសន	ឃមុកិតិវិគិល
ប្រមាណវាង	រានកុរាបុណ្ណ	ឥិនិមុខិ
ឯកុមុខិ	រិនិកិ	នរិកិ

ករុណាសារមន្ត្រី ប្រភពគុណកាំដ៉ាងកែវិស៊ី

សំយេត្តុរិយ	វិសំប្រាកុរន	ធម្មុនុវិ
កាយកាយតុន	មហាយក	ច្បាប់រាល់ល្អិត
ខនុបុយ្យាកំ	ខាយកតូចន	នគការអូល
ឧបុទ្ទិភាព	មហាផាតុ	ឯមិតុកម
មហាបុរាសុខ	គួរកុពិនិត្យ	សរុបិមិត
វិគុកសំភូបំ	ប្រមាណកុល	រុទ្ធនៅ
គុណន	ជាយាតុវិតិ	វរាបុណ្ឌ
មហាថុក	ប្រិគុយាគុក	គិតបំពេទទេនា
គីឡូវិការុក	ប្រាមំពិ	កម្រោមុល
គីតិសិក	រាមតូចន	វិរូប
អុរស្សាហុក	និយោគុម	កពម្ពុរ
ប្រនុះិក	សហកតិ	ធម្មុបិវារ
វិបុលស្ថិភិ	បុរិយការ	ឯកុពិនិត្យ
ខាយកាស	និរិវិសោះកុតិ	ប្រាប់កកាត
តុកដុកតូចន	ប្រមិតុក	មន្ទរាជិលុ
ថីកុម្ភិនិយក	ទម្វុរុប	ខ្លាងបៀកុម្មនយន
វាងកន	រូបិន្ទុរសុក	ប្រុណិតុនុវិកានន
បុណ្ណិតូចន	មុរម្បលិតិត	មេលុខមេត្តការ តេវិត
ភុទាហុន	មហាកម្មនុ	រាងក្រតែនិការ
គីឡូវិការុក	ឯតិកេស	ឯនុសស្តុវុតុលិត
មហាគ្មា	ឃកម្បុរក	បាបុមុនិ
វិជ្ជុរាមានុបិរាល	ខាបុកហកិន	ប្រិវុរម្បលិត
ប្រុមិកិរុប	ក្រិទិវ	ឲ្យរិកុក
កែកាហន	ទុករុវុល	ពុទ្ធទាន
សំភ័កុក	សំលិ	ឃតារុដំ
ស្តុយំវាំ	មាជិវាំ	ឃតាក្រុងុខ

ສູວາຮູດ	ຍຄາການ	ຈົມຮູດ
ເລວຽປ່	ເລວຄຸມ	ຍຄາວຸດຖົດ
ປະກາຮູດ	ຍຄາຕດ	ເອກທຽດ
ວິນົງຮີຍ	ປຸ່ຽນຕິກິບ	ອກງົງນິ
ຊຸ່ປີກົດ	ຫຼຸ້ມຄຸດທຳ	ອນາຄສິ
ຍຄາກາຄົ່ມ	ສູວາຄົ່ມ	ປຸ່ຽນຍຸກູ້
ຄຄາວິຫີ	ຍຄາຕດກູ້	ສຸສູວັກ
ອປຣາຫຼຸກ	ອນຸຽນິ	ຍຕາຜູ້

ພໜວງຮີສາສ ປະກອບຄວາມຄຳຄັງກອໄບນີ້

ສິບເຕັນຫຼຸງ	ນໍາຍາກ	ສຸມຂູ່ມູນ
ນີ້:ສຸວາສປະ	ຈິນຸຕາປະ	ວິວກູ່ມາຫນ
ປ່ານຫຼຸງ	ນໍາກາຫາຫຸ	ສັກຕິສົງກອຸປ
ຕາມຸນຂູ່ມູນ	ຫຼຸ້ມຈົກີ່ນ	ອືນຫຼຸງໂຮກນ
ສຸເກົກກຳນຸດ	ສຸກາແນ	ຈາຍາຫຼຸງຕື່ບ
ນໍາເຫັນຫຼຸ	ຄຄາເຈັກ	ໂກກົດເຈັກ
ສຸຈິສົນກ	ກມ ເຕກູ່ມູນ	ສຸກູມາບານຫຼາຍາງຸກ
ອຸ່ນຫຼຸງ	ນໍາຄົມ	ອຸ່ນຫຼຸຕະເວສ
ອັກສຸປິປຸ່ຽນກຸ່ມືນຸ	ນໍາກາຍ	ວິນຸກົຕາໝູນ
ສຶກສົງ	ວາງໜ້າສຸ	ຄຄຫຼວງ
ອຄຸປ່ປຸ່ນາຄ	ທີ່ແມານສຸ	ວາຍຸກກູ້
ກຍສຸກ່າສົມານສຸ	ປ່ຽນພາຫາර	ອຸປົກົດ
ຈຸ່ນຫຼວກກຸ່ມ	ປ່ຽນນິເກມູ່ນ	ປຸ່ຈຸປີໂປດ
ມຸ່ນຫຼວກສົດ	ອຮາອປ່ກູ່ນຍນ	ປ່ຽນຍາເສນູນ
ປິນໂຄງສົມປົງຍາ	ປ່ຽນຈຸ່ນຫຼວກນິການ	

๙. ចាប់ពីរាំមាស្រីនការស្រាវការទុក ពាមទីប្រាកដិនលូបាសាយាន នឹងដី

ធម្មោះ	(ខ្លួន, ជតកគឺ)	ក្រុងផ្ទះ	(ក្រុង)
ធម្មោះ	(អវរ, មេដាច់សម)	ក្រុងប្រឈម	(ប្រឈមគាំទ្រ)
ធម្មោះ	(កិន)	ក្រុង	(ក្រុង)
ធម្មោះ	(មី, បែន)	ក្រុងយាតា	(ហេន)
ធម្មោះ	(ខ្សោយប្រឈម)	ក្រុងផ្ទះ	(ប្រឈមគិត)
ធម្មោះ	(ក្រុងប្រឈម)	ក្រុង	(ប្រឈម)
ធម្មោះ (ឧប)	(ប្រឈម)	ក្រុងទុក	(ប្រឈមគិត)
ធម្មោះ	(ផែងទា, ប្រារណា) ការ	ក្រុង	(ប្រឈម)
ធម្មោះ	(កូ, ហេន)	ក្រុង	(រងគេង)
ធម្មោះ	(បែនឲខ្សោយ)	ក្រុង	(រងគេង)
ធម្មោះ	(ឃុំ)	ក្រុង	(កិនកិន)
ធម្មោះ	(កេតុំនិងខ្សោយ)	ក្រុង	(កុំករែង)
ធម្មោះ	(ប្រឈម, កងប្រឈម)	ក្រុង	(ខែនវោ)
ធម្មោះ	(ករឡាំ)	ក្រុងគ្រាប់	(ហេនឯយ)
ធម្មោះ	(ឃុំ)	ក្រុង	(សងគោរពគិត)
ធម្មោះ	(ភ័ក)	ក្រុង	(កេតុំនិងខ្សោយ)
ធម្មោះ	(ភាព)	ក្រុង	(កេតុំនិងខ្សោយ)
ធម្មោះ	(ការប្រឈម)	ក្រុង	(កេតុំនិងខ្សោយ)
ធម្មោះ	(ក្រុងប្រឈម)	ក្រុងក្រុង	(គិត)
ធម្មោះ	(ពិវា)	ក្រុងក្រុង	(កកប្រឈម, កេតុំនិងខ្សោយ)
ធម្មោះ	(ប្រារណា)	ក្រុង	(រាយរាយ)
ធម្មោះ	(កេតុំនិងខ្សោយ)	ក្រុង	(សៀវភៅ)
ធម្មោះ	(ប្រឈមគិត)	ក្រុង	(តី, វាយវោ)
ធម្មោះ	(កេតុំ)	ក្រុង	(វិង)
ធម្មោះ	(តុកពិលុង)	ក្រុងយាតា	(គិត)
ធម្មោះ	(ខ្លួន)	ក្រុងយាតា	(ិនគិត)
ធម្មោះ	(រូ)	ក្រុង	(នុបនុរាម)

‘ທ្រក’	(គិត)	‘នស់’	(ពិនាស)
‘ពុរោះ’	(វីរបេរែង)	‘នី’	(នាំបែក)
‘ពុបុម្ភូ’	(បរិចាម)	‘បំពុំ’	(បិន, ការបែក)
‘ពុលូយ’	(ករាលហាយ)	‘បំបុំ’	(បែក)
‘ពុណុយ’	(ករាលហាយ)	‘បោរា’	(កុមករបែក)
‘ពុម្ព’	(ិនគិតិ)	‘បៀវុំ’	(បើបែកបើបែន)
‘ពុលុំ’	(ថែង)	‘បៀវិវិតិ’	(ពិនិត្យ)
‘ពុមុំ’	(ុម)	‘បែលុំ’	(លទិន)
‘ពុហ៊’	(ឪ)	‘បែម្បុំ’	(បុម្បុំ)
‘ពុវិ’	(វិង)	‘បែមិ’	(វិ)
‘ពុស៊ុំ’	(កតិ)	‘បែម្បុំ’	(បុម្បុំ)
‘ពុតិកុំ’	(ខោះខោ)	‘វាម្បុំ’	(ផែង)
‘ពុវុំ’	(លេន)	‘វាមុំ’	(បុណ្ណ)
‘ពុវុំ’	(ករាលករណូ)	‘វាម្បុំ’	(តែងតេស់)
‘ពុតុកុំ’	(ឡើន)	‘វាកុំ’	(រក្សា)
‘ពុលុំ’	(មកដីន)	‘វាកុំ’	(មុន)
‘ពុជុំ’	(ទរងវិវិតិ)	‘វាមុំ’	(ិនគិតិ)
‘ពុវុំ’	(ពេក)	‘វាមុំ’	(តាមពិនិត្យ)
‘ពុម្បុំ’	(ធម្ម, ិនគិតិ)	‘វាន់’	(ឪ)
‘ពុវុំ’	(បេន)	‘វាន់’	(បកករបែក)
‘ពុម្បុំ’	(កកដោះ)	‘វិវិតិ’	(ខុបិតិ)
‘មុនុំ’	(គិត)	‘វិវិតិ’	(កកករបែក)
‘មុនុំ’	(ស៊ិន)	‘វិភុំ’	(រាយការណ៍)
‘មុលាត’	(ឡើយ, នៅ)	‘លិបុំ’	(ករាលករណូ)
‘មុនុំ’	(ពាយ)	‘លុំ’	(លេន)
‘មុនុំ’	(សំដែល, វិតិក)	‘លាត’	(ិនគិតិ)
‘មាត’	(វត)	‘លិបុំ’	(បាប, ទាហ)

“ມາຈຸກໍາ”	(ໄປ)	“ໂລຈຸ”	(ພິຈາກົາ, ອູ)
“ນຸ້ຈຸ”	(ໜັນ, ປຳລອບ)	“ວັຈຸ”	(ພູດ)
“ນຸ້ທຸກ”	(ຢືນຄື່ງ)	“ວັທຸກ”	(ພູດ)
“ນຸ້ຫຼຸກ”	(ຊຸມຫລົງ)	“ວັສຸກ”	(ອູ)
“ຍຸ່ຈຸ”	(ພຍາຍານ)	“ວັນ”	(ນຳໄປ)
“ຍຸ່ຈຸກໍາ”	(ປະກາຂອນ)	“ສຸດັກ”	(ຢືນ)
“ຍາ”	(ໄປ)	“ສຸປຸກໍາ”	(ສົມຜັສ)
“ວິຖຸ”	(ງູ)	“ສຸມື”	(ຢືນ)
“ວິຕຸກ”	(ເຂົາໄປ)	“ສຸວຸກໍາ”	(ກອດ)
“ຈຸວຸກ”	(ສັນ)	“ສຸວຸກ”	(ເປັດເສີບງ)
“ງຸມ”	(ເລື່ອກ)	“ສຸດຸກໍາ”	(ປະເມີນ, ຮວນ)
“ງຸມ”	(ປັກລຸມ; ແວດຄອນ)	“ສຸດຸກ”	(ຄລານ)
“ງຸມຫຼຸກ”	(ໝາ)	“ຊຸ”	(ເກີດ, ຄລອດ)
“ສົງກຸ”	(ສັງສົງ)	“ຊູ້ທຸກ”	(ຄວບຄຸມ, ທຳລາຍ)
“ສົງ”	(ສາປັປັງ)	“ໜຸ້ນ”	(ໝາ)
“ສົສຸ”	(ຕັດ)	“ໜຸ້ວຸກ”	(ໜ້າເຮັາ)
“ສົສຸ”	(ສຽງເສົງວົງ)	“ໜຸ້ມ”	(ຢືດໄວ້, ຕື້ວໄວ້)
“ສຸຮຸນ”	(ແໜ້ນຄົກແໜ້ນອົບ)		
“ສຸວິ່ງ”	(ຮວມ)		
“ສຸງ”	(ຟັງ)		
“ສຸວຸກໍາ”	(ເປົ່າ, ພັດ)		
“ສຸກ”	(ຕກ)		
“ສຸກ”	(ນອນ)		
“ສຸກ”	(ບົດ, ຂຶ້ນ)		
“ສຸກ”	(ົດງານ)		
“ສຸກ”	(ບວງສຸກົງ)		

ประวัติผู้เขียน

นายชีรยุทธ สุนทร ผู้เขียนวิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จปริญญาการศึกษามัธยมศึกษาจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน เมื่อปีการศึกษา 2508 และได้รับประกาศนียบัตรชั้นสูง (ภาษาบาลี-สันสกฤต) จากมหาวิทยาลัย ชุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2517 ระหว่างการศึกษาได้รับราชการในตำแหน่งอาจารย์โท วิทยาลัยครุพัฒนา กรมการฝึกหัดครุ กระทรวงศึกษาธิการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
ชุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย